

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/30/2017.

Iktatószám: Vj/30-17/2017.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a TENK Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. T. Z.) által képviselt **Veolia Víz Tanácsadó Zrt.** (2040 Budaörs, Szabadság út 301.) bejelentő által benyújtott összefonódás-bejelentés alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a Rudolf Wiedner ügyvezető által képviselt **ARW Magyarország Hulladékkezelő és Hasznosító Kft.** (9500 Celldömölk, Kisdobos u. 21.) meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal megállapítja, hogy a Veolia Víz Tanácsadó Zrt. ARW Magyarország Hulladékkezelő és Hasznosító Kft. feletti közvetlen egyedüli irányításszerzésével megvalósuló összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A bejelentett összefonódás

- 1) A 2017. május 3-án kötött üzletrész-adásvételi szerződés értelmében a Veolia Víz Tanácsadó Zrt. (a továbbiakban: Veolia Víz) megvásárolja az ARW Magyarország Hulladékkezelő és Hasznosító Kft. (a továbbiakban: ARW Magyarország) törzstőkéjének 51 százalékát megtestesítő üzletrészét.
- 2) A Veolia Víz a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2017. május 16-án az 1) pont szerinti tranzakciót – mint vállalkozások összefonódását - bejelentette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése szerint a Tpv. 24. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel.

- 3) A Gazdasági Versenyhivatal 2017. május 19-én a Tpvt. 43/N. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a bejelentett összefonódás vizsgálatára versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpvt. 70. § (1b) bekezdése b) pontjának első fordulata alapján, mert az összefonódás-bejelentés nem felelt meg a Tpvt. 43/J. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.
- 4) Az ügylet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a bejelentő nyilatkozata szerint – nem bejelentésköteles. Az összefonódást a felek nyilatkozatuk szerint Magyarországon kívül más országban nem jelentik be.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Veolia Csoport

- 5) A Veolia Víz a francia tőzsdén jegyzett Veolia Environnement által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Veolia Csoport) tagja.
- 6) A Veolia Environnement egy környezetgazdálkodási szolgáltatásokat nyújtó globális szolgáltató. A vállalat három üzletágra oszlik: (i) energetikai szolgáltatások (Veolia Energie), (ii) hulladékgazdálkodás (Veolia Propreté), valamint (iii) víziközmű szolgáltatások (Veolia Eau).
- 7) A Veolia Csoport Magyarországon meghatározóan az energetikai szolgáltatások és a vízközmű szolgáltatások területén van jelen. Ezen túlmenően Dorogon rendelkezik egy veszélyes hulladék megsemmisítő üzemmel.
- 8) A Veolia Csoport víziközmű szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásai a következők: Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (a továbbiakban: FCSM), TÖRSVÍZ Kft., Szegedi Vízmű Zrt., Érd és Térsége Víziközmű Kft., Érd és Térsége Csatorna-Szolgáltató Kft.¹
- 9) A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 2.§-ának 24. pontja szerint víziközmű-szolgáltatási tevékenység három különböző ágazatra bontható: (i) közműves ivóvízellátás, (ii) közműves szennyvízelvezetés, illetve (iii) szennyvíztisztítás. A szennyvízelvezetési tevékenységhez tartozik a szennyvíz keletkezési helyről történő összegyűjtése és elvezetése. A szennyvízelvezetéstől eltérő, ahhoz vertikálisan kapcsolódó tevékenység a szennyvíztisztítás. A Veolia Csoport jelen összefonódás szempontjából releváns tevékenysége a közműves szennyvízelvezetés.
- 10) A szennyvízelvezetés a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: MEKH) engedélyéhez kötött, részleges szolgáltatási kényszerrel terhelt közszolgáltatás. A részleges szolgáltatási kényszer lényegi eleme, hogy a közműszolgáltató nem jogosult egyoldalúan a szerződés megszüntetésére, erre kizárólag a jogszabályban meghatározott rendkívül szűk körben van lehetőség. Ezen kívül, a szennyvízelvezetési tevékenység hatósági áras tevékenység, a díjtól a szolgáltató a Vksztv. alapján nem térhet el.

¹ Lásd: VJ/65/2015.

- 11) Szennyvízelvezetési szolgáltatás kizárólag az ellátásért felelős és a víziközmű-szolgáltató között létrejött (és a MEKH által jóváhagyott) üzemeltetési szerződés, valamint szintén a MEKH által jóváhagyott működési engedély alapján végezhető, továbbá minden szolgáltatási területen csak egy szolgáltató rendelkezik üzemeltetési szerződéssel.
- 12) A Vksztv. 1. § (1) bekezdésének k) pontja a víziközmű-szolgáltatás alapelvei között rögzíti a keresztfinanszírozás tilalmának elvét. Ezen elv értelmében a víziközmű-szolgáltatás díját a víziközmű-szolgáltatási ágazatra nézve úgy kell megállapítani, hogy az maradéktalanul fedezetet nyújtson a víziközmű-szolgáltatási ágazati tevékenység indokolt költségeire és ráfordításaira, valamint a víziközmű-szolgáltató e tevékenységével kapcsolatos ésszerű üzleti nyereségére, de nem tartalmazhatja e tevékenységén kívül eső egyéb gazdasági tevékenységei költségeinek, ráfordításainak fedezetét. A Vksztv. 40/B. § (2) bekezdés c) pontja szerint a víziközmű-szolgáltatóval szemben víziközmű-felügyeleti bírság szabható ki, ha keresztfinanszírozást alkalmaz. A Vksztv. 49. § előírja az egyes tevékenységek számviteli szétválasztását is, azaz a víziközmű-szolgáltató az egyes tevékenységeire olyan elkülönült nyilvántartást köteles vezetni, amely biztosítja az egyes tevékenységek átláthatóságát, a diszkriminációmentességet, továbbá kizárja a keresztfinanszírozást és a versenytorzítást.
- 13) A Veolia Csoport víziközmű-szolgáltatási tevékenysége szempontjából releváns budapesti, érdi, budaörsi és szegedi régióban található nagyipari vállalkozások a Veolia Csoport teljes szennyvíz árbevételnek kevesebb, mint [0-10]* százalékát teszik ki, egyedileg számítva pedig csak a legnagyobb budapesti ügyfél éri el a budapesti szennyvíz árbevétel [0-10] százalékát, a többi nagyipari vállalkozás mind [0-10] százalék alatt marad.
- 14) Az FCSM szennyvíztelepén az országosan begyűjtött mennyiség csekély hányadát kitevő élelmiszeripari hulladékot fogad, amelyből (egyéb alapanyagok mellett) kizárólag saját célra állít elő biogázt, amelyből szintén saját célra elektromos- és hőenergiát állít elő, azt harmadik (külső) vállalkozásnak nem értékesíti.
- 15) A Veolia Csoport Magyarország területén az utolsó hitelesen lezárt (2015.) üzleti évben – a Veolia Csoportéhoz tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

A HUKE Csoport

- 16) Az ARW Magyarország és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: HUKE Csoport) műanyag, üveg, fém, papír, fa, élelmiszeripari hulladék, kevert csomagolási hulladék begyűjtését és kezelését, illetve nemveszélyes hulladék előkezelését végzi.
- 17) A HUKE Csoport a hulladékok begyűjtését Magyarország egész területén, kezelését (bálázás, válogatás) pedig Zalaegerszegen, Sopronban, Sárváron és Budapesten lévő telephelyein végzi. Ezen túlmenően Zalaegerszegen az üveghulladékok feldolgozására alkalmas üzemmel rendelkezik, amelyben üvegpalackok, szélvédőüveg, síküveg hulladékok darálásával alapanyagot állít elő az üvegyárak részére. A kezelt, illetve feldolgozott hulladékot a HUKE Csoport Magyarország egész területén értékesíti.

* A pontos érték üzleti titkot képez.

- 18) A HUKE Csoport részesedése a magyarországi forgalomból egyik hulladékfajta esetében sem haladja meg a 30 százalékot.
- 19) A HUKE Csoportnak utolsó hitelesen lezárt (2015.) üzleti évben elért nettó árbevétele meghaladja az 1 milliárd forintot.

III.

Bejelentési kötelezettség

Összefonódás

- 20) A Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez valamely tőle független vállalkozás felett.
- 21) A Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel rendelkezik, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik.
- 22) Az 1) pont szerinti tranzakció révén a Veolia Víz közvetlen egyedüli irányítást szerez az ARW Magyarország felett a vállalkozás üzletrésze 51százalékának megvásárlásával, ami a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései alapján vállalkozások összefonódásának minősül.

Küszöbértékek

- 23) A Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján az összefonódást be kell jelenteni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport, valamint az érintett vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a 15 milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző évi nettó árbevételével együtt egymilliárd forint felett van.
- 24) A Tpvt. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó érintett vállalkozásoknak vagy azok vállalkozásrészeinek az egymás közötti forgalmát. A Tpvt. 27. § (2) bekezdése értelmében a vállalkozások nettó árbevételének számítása során a Magyarország területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni.
- 25) A Tpvt. 26. § (1) bekezdése értelmében érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten résztvevő vállalkozások. A (2) bekezdés b) pontja alapján közvetlen résztvevő a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely fölött irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevők azon vállalkozáscsoport [Tpvt. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés szerint érintett vállalkozáscsoport a közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.
- 26) Az előzőek alapján az összefonódás közvetlen résztvevőjének a közvetlen egyedüli irányítást szerző Veolia Víz, illetve az irányítása alá kerülő ARW Magyarország

minősülnek, az összefonódással érintett vállalkozáscsoportok pedig a Veolia Csoport és a HUKE Csoport.

- 27) Az összefonódással érintett fenti két vállalkozáscsoportoknak az összefonódást megelőző, utolsó hitelesen lezárt üzleti évben a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései alapján az előzőek szerint figyelembe veendő nettó árbevétele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, továbbá ezen belül mindkettőé az 1 milliárd forintot. Ezért az összefonódást a Gazdasági Versenyhivatalhoz be kellett jelenteni.

IV.

Az összefonódás értékelése

- 28) A Tpvt. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális- és portfólió hatásait vizsgálja (lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 2/2017. közleményét, a továbbiakban: 2/2017. közlemény).
- 29) A Tpvt. 30. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal megtiltja az összefonódást, ha – az (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 30) A Tpvt. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett árupiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 31) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti versenyhatások fennállhatnak. A jelen esetben nem volt szükség az érintett piacok egyértelmű meghatározására, mert az alább részletezettek szerint annak hiányában is megállapítható volt, hogy az összefonódásnak nincsenek versenyfelügyeleti beavatkozásra okot adó káros versenyhatásai.
- 32) A jelen összefonódás esetében, figyelemmel az érintett vállalatcsoportok tevékenységére, az eljáró versenytanács az alábbiakat tekintette vizsgálandó érintett árupiacoknak: a Veolia Csoport víziközmű-szolgáltatási tevékenysége, azon belül pedig a közműves szennyvízelvezetés; valamint a HUKE Csoport hulladékkezelési tevékenysége, azon belül pedig a fa, a műanyag, a papír, az üveg, a fém és az élelmiszer típusú hulladékok, mint lehetséges szegmensek. Az eljáró versenytanács szükségtelennek tartotta a Veolia Csoport energia tevékenységének vizsgálatát, mert annak nem volt azonosítható semmiféle kapcsolódása a HUKE Csoport tevékenységéhez. Szintén szükségtelen volt a veszélyes

hulladék megsemmisítési tevékenység vizsgálata, mert a HUKE Csoport kizárólag nem veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységet végez.

- 33) Érintett földrajzi piacként az eljáró versenytanács a hulladékkezelési tevékenység esetében Magyarország egész területét tekintette, míg a közműves szennyvízelvezetés esetében az adott közszolgáltató működési területét vizsgálta.

A beavatkozásra okot adó versenyhatások hiánya

Horizontális hatások

- 34) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van.
- 35) Mivel a Veolia Csoport a HUKE Csoport szelektív hulladék feldolgozási tevékenységével versengő tevékenységet Magyarországon, illetve a HUKE telephelyekhez földrajzilag közel eső szomszédos országokban (Ausztria, Horvátország, Szlovénia, Szlovákia) nem végez, így a 2/2017. közlemény 19. aa) pontja alapján nincs olyan érintett piac, amelyen az összefonódásban résztvevő két vállalkozáscsoport egyaránt jelen van. Erre tekintettel az eljáró versenytanács nem azonosított beavatkozásra okot adó (káros) horizontális hatást.

Vertikális hatás

- 36) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).
- 37) A jelen összefonódás esetében vertikális kapcsolódás azonosítható, mivel a Veolia Csoportba tartozó FCSM szennyvíztelepén élelmiszeripari hulladékot is fogad, amelyből (egyéb alapanyagok mellett) biogázt állít elő.
- 38) Az eljáró versenytanács nem azonosított beavatkozásra okot adó (káros) vertikális hatást, mivel sem a HUKE Csoport piaci részesedése a fenti vertikálisan kapcsolódó piac eladói oldalán, sem pedig a Veolia Csoport részesedése annak beszerzői oldalán nem éri el azt a mértéket (30 százalék), amely felett az 2/2017. közlemény 19. bb) pontja alapján felmerülhetnek káros vertikális hatások.

Portfólió hatás

- 39) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.

- 40) A Veolia Csoport szennyvízelvezetési tevékenysége reálisan együtt kínálható a nagy ipari ügyfeleknek a hulladékkezelési tevékenységgel, mire tekintettel lehetnek olyan termékek (szolgáltatások), amelyeket a Veolia Csoport és a HUKE Csoport ugyanannak a vevőkörnek értékesíthet.
- 41) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Veolia Csoport szennyvízelvezetési szolgáltatásának, illetve más szolgáltatások összekapcsolásának, kapcsolt kedvezmények nyújtásának jogszabályi korlátai vannak (hatósági ár, keresztfinanszírozás tilalma), ami eleve kétséggé teszi, hogy megvan-e a képessége, hogy a szennyvízelvezetési szolgáltatás igénybevételét bármilyen további feltételhez (például árukapcsoláshoz) kösse vagy a szolgáltatás megtagadásával fenyegetsen. Továbbá, egy potenciális kizárásos kárelmélet csak a Veolia Csoport szolgáltatási területein (Budapest, Érd, Szeged) működő nagyipari vállalkozások vonatkozásában merülhet fel, melyek azonban alacsony piaci részt képviselnek mindkét piac vevői oldalán, ráadásul a Veolia Csoport csak Budapest, Érd és Szeged lokális piacain rendelkezik erős piaci pozícióval a szennyvízelvezetés terén, míg a hulladékkezeléssel foglalkozó társaságok közötti verseny jellemzően országos szinten zajlik. Minderre tekintettel az eljáró versenytanács nem azonosított beavatkozásra okot adó (káros) portfólió hatást.

Összegzés

- 42) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdés aa) pontja szerint határozatában - egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal - megállapítja, hogy az összefonódás nem csökkent a jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon.

V.

Eljárási kérdések

- 43) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 44) Az eljáró versenytanács határozatát a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával előzetes álláspont készítése és tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 45) A Tpv. 63. § (2) bekezdésének e) pontja alapján a 70. § (1b) bekezdés b) pontja alapján indult eljárásban az eljárást befejező döntést az összefonódás-bejelentés beérkezésétől számított 30 napon belül kell meghozni és gondoskodni a döntésről. Jelen esetben az összefonódás-bejelentés beérkezése 2017. május 16. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az azok teljesítésig eltelt idő (a jelen esetben: 20 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele, az ügyintézési határidő 2017. július 5-én jár le.

- 46) A bejelentő a Tpvt. 62. § (1) c) pontja szerinti hárommillió forintos igazgatási szolgáltatási díjat 2017. május 31-én leróta.
- 47) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. június 29.

Dudra Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke,
versenytanácstagként eljárva

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanácsstag